

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2016

ΨΗΦΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

- A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- Ο μηδενισμός ενός μανταλωτή με πύλες NAND πραγματοποιείται όταν οι είσοδοί του έχουν τιμές $S = 0$ και $R = 0$.
  - Σε έναν καταχωρητή SISO αριστερής ολίσθησης η είσοδος τής προς αποθήκευση πληροφορίας γίνεται τοποθετώντας πρώτα το MSB.
  - Μέσω του διαδρόμου διευθύνσεων μεταφέρονται δυαδικά ψηφία που σχηματίζουν τη διεύθυνση μιας θέσης μνήμης ή τη διεύθυνση μιας συσκευής εισόδου-εξόδου.

Μονάδες 9

Ενδεικτική απάντηση

α	β	γ
Λάθος	Σωστό	Λάθος

- A2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό καθεμιάς από τις παρακάτω ερωτήσεις 1, 2 και δίπλα στον αριθμό το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.
- Οι μνήμες EPROM:
    - Διαγράφονται με χρήση υπεριώδους ακτινοβολίας
    - Διαγράφονται με ηλεκτρική τάση
    - Διαγράφονται με χρήση προγραμματιστικών εργαλείων
    - Δεν διαγράφονται
  - Η σημαία μηδενισμού (zero) περιλαμβάνεται:
    - Στον καταχωρητή εντολών
    - Στον απαριθμητή προγράμματος
    - Στον καταχωρητή κατάστασης
    - Στον δείκτη στοίβας

Μονάδες 6

Ενδεικτική απάντηση

1	2
α	γ

- A3. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5 από τη στήλη Α και δίπλα ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ της στήλης Β που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
---------	---------

1.	assembler	α.	ρυθμός δειγματοληψίας
2.	DMA	β.	ακροδέκτης μετατροπέα A/D
3.	polling loop	γ.	κώδικας εντολής
4.	opcode	δ.	βρόγχος περιόδευσης
5.	EOC	ε.	Συμβολομεταφραστής
		στ.	απευθείας προσπέλαση μνήμης

Μονάδες 10

Ενδεικτική απάντηση

1	2	3	4	5
ε	στ	δ	γ	β

ΘΕΜΑ Β

B1. Να αναφέρετε τις διαφορές ανάμεσα στην επικοινωνία του μικροεπεξεργαστή με τη μνήμη και στην επικοινωνία του μικροεπεξεργαστή με τις συσκευές εισόδου-εξόδου.

Μονάδες 10

Ενδεικτική απάντηση

- Η μνήμη δεν ζητάει εξυπηρέτηση από τον μικροεπεξεργαστή. Ο μικροεπεξεργαστής προσπελαύνει για τη μνήμη να εγγράψει δεδομένα σε αυτή ή να διαβάσει από αυτή δεδομένα. Αντιθέτως μια μινάδα εισόδου-εξόδου μπορεί να ζητήσει εξυπηρέτηση. Για παράδειγμα, όταν πληκτρολογούμε έναν χαρακτήρα, το πληκτρολόγιο πρέπει να ενημερώσει το μικροεπεξεργαστή για την ενέργειά μας αυτή.
- Η μνήμη αποτελεί μια ενιαία οντότητα. Για να προσπελάσει ο μικροεπεξεργαστής μια θέση μνήμης χρησιμοποιεί τη διεύθυνσή της. Αντιθέτως, όταν μια περιφερειακή συσκευή ζητάει εξυπηρέτηση, ο μικροεπεξεργαστής πρέπει να γνωρίζει ποια συσκευή είναι ώστε να την εξυπηρετήσει.

B2. α) Με ποιο τρόπο μπορεί να υλοποιηθεί ένα D flip-flop, χρησιμοποιώντας ένα R-S flip-flop και μία πύλη (απαιτείται σχήμα) (μον. 3).

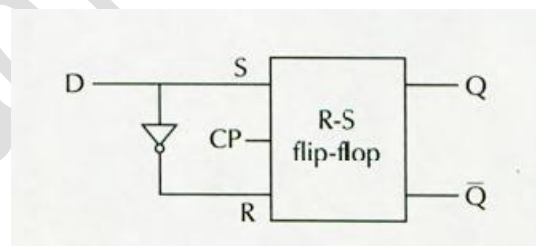
β) Να γράψετε τον χαρακτηριστικό πίνακα του D flip-flop (μον. 4).

Μονάδες 7

Ενδεικτική απάντηση

Ενώνοντας τις δύο εισόδους με μια πύλη NOT, όπως φαίνεται στο σχήμα

α)

β)

Q(n)	D	Q(n+1)
0	0	0
0	1	1
1	0	0
1	1	1

ή

D	Q(n+1)
0	0
1	1

B3. Τι ονομάζεται «τρίτη κατάσταση» (tri-state) των εισόδων-εξόδων μιας μνήμης RAM.

Μονάδες 8

Ενδεικτική απάντηση

Υπάρχει μια άλλη είσοδος ελέγχου του Ο.Κ. που ονομάζεται είσοδος επιλογής ($\overline{CS}$ = Chip Select). Ο συμβολισμός του συμπληρώματος δηλώνει ότι:

- Όταν η είσοδος βρίσκεται σε λογική κατάσταση "0" τότε τ Ο.Κ. της μνήμης λειτουργεί κανονικά (έχει επιλεγεί το Ο.Κ.)
- Όταν η είσοδος βρίσκεται σε λογική κατάσταση "1" τότε τ Ο.Κ. της μνήμης είναι απενεργοποιημένο και οι είσοδοι-έξοδοι του συμπεριφέρονται σαν να είναι αποσυνδεδεμένες ηλεκτρικά από το εξωτερικό περσβάλλον.

Η κατάσταση αυτή των εισόδων-εξόδων για να διακρίνεται από τις λογικές καταστάσεις "0" και "1" ονομάζεται «Τρίτη κατάσταση» (tri-state) ή κατάσταση υψηλή σύνθετης αντίστασης (Hi-Z). Οι είσοδοι επιλογής Ο.Κ. δίνουν τη δυνατότητα της επέκτασης της μνήμης (κατασκευή μνημών με μεγάλες χωρητικότητες), όπως και της υλοποίησης των διαύλων (παράλληλη σύνδεση πολλών ψηφιακών εξόδων σε μια κοινή γραμμή).

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα λειτουργίας ενός BCD απαριθμητή για τους πέντε (5) πρώτους παλμούς ρολογιού.

Παλμός Ρολογιού	Έξοδοι			
	Q4	Q3	Q2	Q1
Αρχική κατάσταση	0	0	0	0
1				
2				
3				
4				
5				

Μονάδες 10

Ενδεικτική απάντηση

Παλμός Ρολογιού	Έξοδοι			
	Q4	Q3	Q2	Q1
Αρχική κατάσταση	0	0	0	0
1	0	0	0	1
2	0	0	1	0
3	0	0	1	1
4	0	1	0	0
5	0	1	0	1

Γ2. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα λειτουργίας ενός BCD απαριθμητή για πέντε (5) παλμούς ρολογιού, όταν η αρχική κατάσταση είναι $Q_4Q_3Q_2Q_1=0111$.

Παλμός Ρολογιού	Έξοδοι			
	Q4	Q3	Q2	Q1
Αρχική κατάσταση	0	1	1	1
1				
2				
3				
4				
5				

Μονάδες 15

Ενδεικτική απάντηση

Παλμός Ρολογιού	Έξοδοι			
	Q4	Q3	Q2	Q1
Αρχική κατάσταση	0	1	1	1
1	1	0	0	0
2	1	0	0	1
3	0	0	0	0
4	0	0	0	1
5	0	0	1	0

ΘΕΜΑ Δ

Σ' ένα κύκλωμα ενός ασταθούς πολυδονητή με το Ο.Κ. 555 δίνονται οι χρόνοι της κυματομορφής εξόδου $t_{ON} = 4ms$ και $t_{OFF} = 1ms$.

Δ1. Να υπολογίσετε την περίοδο T της κυματομορφής εξόδου.

Μονάδες 6

Ενδεικτική απάντηση

$$T = t_{ON} + t_{OFF} = 4 \text{ ms} + 1 \text{ ms} = 5 \text{ ms}$$

Δ2. Να υπολογίσετε τη συχνότητα f της κυματομορφής εξόδου.

Μονάδες 6

Ενδεικτική απάντηση

$$f = \frac{1}{T} = \frac{1}{5 \text{ ms}} = \frac{1}{0,005 \text{ s}} = 200 = \text{Hz}$$

Δ3. Να προσδιορίσετε τον κύκλο εργασίας (duty cycle) της κυματομορφής εξόδου.

Μονάδες 6

Ενδεικτική απάντηση

$$\text{κύκλος εργασίας}\% = \frac{t_{ON}}{T} \cdot 100\% = \frac{4 \text{ ms}}{5 \text{ ms}} \cdot 100\% = 80\%$$

Δ4. Αν ο χρόνος t_{ON} παραμείνει αμετάβλητος ($t_{ON} = 4ms$), ποια τιμή πρέπει να πάρει ο χρόνος t_{OFF} ώστε ο κύκλος εργασίας (duty cycle) της κυματομορφής εξόδου να είναι 50%.

Μονάδες 7

Ενδεικτική απάντηση

$$\begin{aligned} \text{κύκλος εργασίας}\% = 50\% &\Rightarrow \frac{t_{ON}}{T'} \cdot 100\% = 50\% \Leftrightarrow T' = 2t_{ON} \Leftrightarrow t_{ON} + t'_{OFF} = 2t_{ON} \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow t'_{OFF} = t_{ON} \Leftrightarrow t'_{OFF} = 4 \text{ ms} \end{aligned}$$